

JESENIŠKA STRAŽA

Slovensko-nacionalen list.

Svoboda, čast, narod, resnica.

„Jeseniška Straža“ izhaja vsako soboto opoldne. — Naročnina za celo leto 3 krone; ako se naroči dva ali več izvodov, pa po 2 kroni izvod. Naročnina naj se pošilja na upravništvo „Jeseniške Straže“ (tiskarna Iv. Pr. Lampret) v Kranju. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Pos. številke po 10 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petit-vrstah, če tiskano enkrat 10 vin., dvakrat 15 vin., trikrat 20 vin. Večje črke po prostoru. Če se oznanilo priobčuje večkrat, je cena posebno znižana. — Rokopisi se ne vračajo. — Dopisi naj se izvolijo frankirati in naj se pošiljajo na uredništvo „Jeseniške Straže“ v Kranju.

Št. 33.

V KRANJU, 15. malega srpana 1905.

I. leto.

Slovenski Rož — Slovincem!

Konec.

Če se še vprašamo: kdo je vzrok temu, da naša Koroška skoraj popolnoma medli v nemščini, kdo je vzrok temu, da so naša mesta, trgi in vasi, kjer se je nekdanje govorila mila naša slovenščina, čisto ponemčeni, moramo pač edino pravilno odgovoriti: naše ponemčevalne šole, naši ponemčevalni učitelji so tisti, ki našo mladino izdajajo tujcu, in če to spoznamo, moramo smatrati šolsko vprašanje za najvažnejše vprašanje koroških Slovencev, o katerem se mora govoriti pri vsaki priložnosti in na vsakem zborovanju, da bodo vsi Slovenci spoznali, da je ravno šola glavni pogoj pravega narodnega razvitka.

Prizadevanju slovenskih rodoljubov se ima slovenski narod na Koroškem zahvaliti, da se mu bo rešilo vsaj nekaj dosedanje lasti, katero so mu hoteli privandraniti tujci na vsak način odvzeti. Ko se je s pomočjo tujih delavcev uničila slovenska petrazrednica v Št. Jakobu, takrat so vstali odločni slovenski možje in so rekli: „Slovenski Rož — Slovincem“, in nabirati se je začelo za ustanovitev slovenske šole, ki bo rešila slovenske otroke pogubnih valov nemške posilifikulture. Družba sv. Cirila in Metoda bo prevzela v oskrbovanje novo slovensko šolo ter bo torej vzdrževala dve šoli na Koroškem. Ali družba ima tudi drugod mnogo stroškov in le s težavo jih more še pokrivati s prispevki, katere dobiva od naroda. Stori torej vsak svojo dolžnost in žrtvuj kamenček na oltar čiste narodne ljubezni. Posebno slovenska društva bi se morala potruditi, da s svojimi prireditvami pomagajo družbi uspešno izvrševati svojo nalogo, in to tembolj, ker vse kaže, da bo morala družba tudi še kje drugje priskočiti koroškemu slovenstvu na pomoč.

Sicer je res nad vse lepo in častno, da bo vzdrževala zanaprej dve slovenski šoli, ali želeli bi bilo, da bi postavila tudi šolo v Spodnjem Rožu. Z železnico proti namreč slovenskemu Rožu velika nevarnost, in tem potrebnejše so tedaj take obrambe proti nemškemu pritisku.

V kratkem bo drdrala železnica po lepi zeleni Rožni dolini. Prinesla nam bo mnogo dobrega, a tudi veliko slabega. Borovškimi delavcem bo koristila s tem, da bo indu-

strija začela cvesti kakor v prejšnjih leti, in da bodo Borovljanci v industrijskem oziru postali svetovnoznanani. Z železnico pa bo priromalo na Borovlje tudi mnogo tujega, posebno nemškega živelja, ki se bo stalno naselil, domačini — izvrstni delavci, pa bodo morali po stari navadi s trebihom za kruhom v tujino. Obračamo se tedaj do vseh slovenskih Rožanov, naj stojijo pazljivo in pridno na straži in naj ravno zdaj bolj odločno kakor poprej nastopajo sebi in vsem Slovincem v korist.

Da nameravajo naši nasprotniki Rožno dolino čisto ponemčiti, so pač dovolj natanko pokazali s tem, da hočejo napraviti po celi slovenski Rožni dolini na železniških postajah samonemške napise. To je tedaj prvi udarec, katerega hočejo zavdati slovenskemu značaju Rožne doline, ker uvažujejo resnico, da je prvi vtis na tujca najboljši in najizdatnejši in da bodo tujci ravno zaradi nemški napisov smatrali Rožno dolino za čisto ponemčeno in se bodo tudi sami povsod brezobzirno ravnali in obnašali. — To je tedaj prvo, kar morate odločno odbiti. Hud vihar naj izbruhne po celi Rožni dolini, med vsemi odločnimi Slovenci, ako se bo to nameravanje hotelo uresničiti, vihar, ki bo segal tistim „šeslom“, ki so to protislovensko misel sprožili, noter do mozga. Odločno morajo nastopiti vsa društva in vse slovenske občine v Rožni dolini proti temu surovemu napadu na slovenski značaj svoje ožje domovine.

Dovolj je torej vzroka, da se postavimo vsi Slovenci, posebno pa koroški, na noge proti nemčurski povodnji, ki nam preti od vseh strani. In kakor smo že rekli, nam je najbližja opora proti vsem sovražnim napadom slovenska šola, katera bo vzgojila našo mladino v pravem narodnem duhu, ki bo vzgojila našo deco tako, da bo tudi v svoji moški dobi znala braniti in varovati pravice svojega roda in jezika. V šoli je naša sreča, naša boljša bodočnost, v šoli je naš pogin.

Zrno do zrna — pogača,
kamen do kamna — palača!

Zbirajmo torej zrno za zrnem, nakladajmo kamen za kamenom in pred nami bo vstala trdnjava, o kateri smemo biti prepričani, da bo rešila

slovenski Rož — Slovincem!

Ogrska kriza.

Naša monarhija, ki bi morala biti zatočišče malih narodov sredi Evrope, si ni nikdar stavila te naloge in namesto da je luka svobode narodov, namesto da bi skrbelo za razvitek in napredek svojih državljanov — se v naši državi samo robuje. Avstrija je nepopravljiva. Dokler je zamogla, davila je sama narode, ki živijo v njej, ko pa je uvidela, da tega dalje delati ne more, je vstvarila dualizem. Na eni strani je izročila Hrvat in narode, ki bivajo v oni polovici — Madžarom, na drugi strani pa nadaljuje v tej naši polovici svoj stari običaj — zatiranje Slovanov. In, ko je Avstrija to storila, je mislila, da je dosegla svoj cilj. V dualizmu je mislila Avstrija, da je dosegla svoj spas ter bila uverjena, da je dospela v luko, v kateri se njena ladja ne bode razbila, meneč, da je dualizem zadnja rešitev velikega problema.

Ali sedaj vidimo, da se dualizem, netrajen in nedosten kot vsako umetno delo, ruši pod lastnim bremenom in vidimo, da dualizem razdira dualizem. Madžari, ki so dobili od dualizma mnogo več, nego bi jim šlo z ozirom na pravice Slovanov, razdirajo sami ta nestvor našega državnega sistema in poročajo Avstriji in njenemu vladarju, da poleg svojih interesov ne poznajo nobenih drugih interesov, da mora Madžarska priti do svoje popolne svobode. In prav imajo. Prav imajo glede stališča svojega lastnega gospodarskega in kulturnega napredka, prav delajo z ozirom na stališče celokupne kulturne Evrope XX. stoletja, ki mora obstajati obstanek države, ki je le ovira vseobčemu napredku in vseobči kulturi. Dnevi Avstrije so šteti, to ni uradno pripoznano dejstvo, pač pa zgodovinsko in kulturno in razpad te države, ki pozna le Švaba, svojo večino pa, — Slovane, uporablja v tlako berlinski politiki, je kot kulturna potreba upravičen.

Revolucija iz leta 1848. se vrača. Takrat je dvignil Ljudevit Košut sabljo svobode ter z močno roko hotel zajeziti Nemcem pot v nadaljnje prodiranje. Nemški polki so bili poraženi. Slovani pa so priborili Nemcem zmago nad junakom svobode, Košutom ter napojili ogrske livade s slovansko krvjo, ostali Evropi v posmeh, sebi v sramoto. Pokazali so s tem činom, da sami še niso dozoreli za svojo lastno svobodo, ko niso spoznali v Nemcu svojega dosmr-

nega dušmanina in vseobčega zatiralca. Zato danes davijo Nemci Slované v zahvalo, Madžari v osvelo. Leta 1848. so Slovani svojo čast kompromitirali.

Revolucija iz leta 1848. se vrača. V strahu pred porazom se zatekajo švabske nade zopet k slovanski neumnosti. Priča nam to švabsko časopisje, v katerem je dan zadnevom čitati, kako trdno je njih upanje, kako zvesto in udano se bodo v kritičnem momentu zbirali Slovani okrog avstrijske, švabske vlade, ki naj bi nas potem zopet v zahvalo kruto preganjala in zatirala. Zgodovina nam dokazuje, da je razpad Avstrije predpogoj za slovansko svobodo in da zahteva slovanska čast takojšnjo popolno izobrazbo vsakega političnega momenta. Velja naj nam geslo: Za nas je trenotek ugoden, kadar je za Avstrijo neugoden. Iz Češkega.

Dopisi.

Mojstrana. V predzadnji „Straži“ smo opomnili našega Munderla, kateri čez vse ljubi slovenske delavce, tako da jim dodene večkrat kake kronice, kako je vendar to, da smo tolikokrat kaznovani mi ubogi trpini, kateri si naših par grošev zaslužimo itak krvavo in prašno. Svetujemo našemu Munderlu, naj raje gleda na to, da se kolikor mogoče kmalu ustanovi podpora za starost, za onemoglost ljudstva, za naše polomljene kosti, da nam ne bode treba na stare dni fehtati in na stara leta od milodarov občine odvisnim biti. Akcijska družba, ali ne vidiš to, kako se godi z nami, da vas bogatimo, ubogi delavec pa smrdi naprej postavljenim. Zakaj nas samo ta dva Spitz- in Breitmunderle tako zaničujeta, nas ubogo slovensko paro, zakaj pa nas druga dva uradnika pustita v miru. Gotovo zato, ker sta boljša v glavi in vestnejša pri svojem delu. Skrajni čas je, da akcijska družba malo pregleda in se prepriča, kako se godi pri nas. Drajfus ima, kakor znano, dober in sladak jeziček, on zna začarati vsakega, takisto je tudi Breitmunderle. Akcijska družba bi mogla v prvi vrsti tudi povprašati nekaj delavcev in druga dva uradnika, kaj in kako da stoji tovarna. Mi delavci v potu svojega obraza trdo služimo svoj kruh, Breitmunderle in Drajfus pa le okoli vohata in nas pritiskata že pri tako pičli plači in nam krvavo zaslužene vinarčke trgata po kronicah. „Der dumme Kraner muss zihen,“ se večkrat sliši, ali mi pa le pravimo, da tudi Kranjec mora živeti. In grdo je od gospoda, kateri milijone pospeva in ne privošči zraven drugemu, kateri ga bogati, pošteno živeti. Vprašajmo torej akcijsko družbo: Ali je pri volji nam ubogim delavcem preskrbeti, da bomo za starost za naše polomljene in obrabljene ude preskrbljeni, da nam ne bo treba beračiti od hiše do hiše? Ali hoče akcijska družba nam tako zoperna Drajfusa in Breitmunderla ali odstraniti, ali pa jima zapovedati, da tudi mi hočemo po človeško živeti, in da tudi „dume Kraner“ zahteva svoja prava; da se jima prepove vedno zmerjati slovensko ljudstvo z znanimi psovkami, katere smo že priobčili, in da se vendar tudi pokaže tema dvema človekoma, da ona dva nista naša boga, ampak tudi služabnika kakor smo mi, seveda v drugi luči. Pričakujemo kmalu ugodne rešitve, po-

sebno, kar zadene preskrbitve naše starosti in preskrbo za pridobitev milijon milijonov v vašo korist, dajte nam torej človeško življenje za naše obrabljene ude. Mi ne zahtevamo veliko, zahtevamo pa vsekako, da smo tudi mi ljudje z dušo in telesom, kakor ste vi. Samo vodna moč vas ne bogati, ampak bogati vas delavska roka in naše moči. Prizadeti.

S Hrušice. Sedaj v Hrušici št. 47 obstoječa tobačna trafika se podeli potom javnega pogajanja. Ista se sme obskrbovati le v hišah št. 45, 52, 80 ali pa v neposredni bližini teh hiš. Varščina znaša 200 K ter se ima položiti c. kr. davkariji v Kranjski gori ali pa pri c. kr. deželnem plačilnem uradu v Ljubljani. Ponudbe naj se vložijo zapečateni pri predstojniku c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani najpozneje do 14. avgusta 1905, predpoldnem do 11. ure.

Z Jesenic se nam piše: Vsem znani Grogorjevčev Joža kolovrati po Jesenicah in tolče ob Hrovatovo mizo ter zabavlja čez „Jeseniško Stražo“. Povemo Vam le toliko: Joža, pustite nedolžno mizo pri miru in ne zabavljajte preveč, sicer Vam povemo drugič kaj več.

Novičar.

Županstva, pozor! Omenili smo že, da naj naše občine uradujejo slovensko. Vzlic temu pa se v nekaterih občinah gorenjske doline uraduje še v nemškem jeziku. Dodične oblasti so obvezane slovensko uradovati z občinskim odborom, ako to občinski urad zahteva. Zgodili so se nezaslišani slučaji, da je vlada neki občini odposlala slovenski dopis, slovenska občina pa je odgovorila v nemškem jeziku. Ali ni to škandal? Ali mislite, da bodo potem politične oblasti urivale občinam slovensko uradovanje?! Toraj na noge, in sklenite samoslovensko uradovanje!?

Osrednje vodstvo sloven. planinskega društva se še enkrat opozarja, naj odpravi v Kadilnikovi koči na Golici dvojezične napise ter iste nadomesti s samoslovenskimi napisi. Delajmo po izgledu Nemcev! Po nemških planinskih kočah ni nikjer slovenskih napisov.

V vsi nagoti se je pokazala naša klerikalno-nemškutarska klika v „Slovenčevih“ sobotnih „Jeseniških novicah“. Mi smo vedno zatrjevali in dokazovali, da se je voditelj te klike, župnik Zabukovec, prav ceno prodal Lukmanu. Vedno je pa še bilo nekaj omahljivcev, ki radi lastne značajnosti niso mogli pojmiti ta nizek čin narodne izdajice. Uverjeni smo, da so se sedaj vsakomur odprle oči. Človeka mora boleti srce, kako Zabukovec, sin slovenske matere, poveličuje nemškutarsko tovarno in se hvalisa njenemu nemško-nacijalnemu vodstvu. Neštetokrat smo že izjavili, da tudi mi uvažujemo tukajšnjo industrijalno podjetje kot mogočen faktor v našem gospodarskem življenju, ki zasluži primernega upoštevanja, ravno tolikokrat pa smo tudi izjavili, da je vodstvo te tovarne v narodnem oziru pristransko, ker skuša škodovati slovenskemu življu ter ukoreniniti nemškega. In v tem zmislu je razumeti naše delovanje napram tovarni. Radovedni smo le, kedaj bo Zabukovec & Co. uvidel upravičenost našega ofenzivnega

stališča. Namesto da vedno zabavlja, naj bi raje organiziral narodno delavstvo, ker potem bi se pač ne bilo treba bati raznarodjenja naših delavskih otrok.

„Slovenska sokolska zveza“. Ministrstvo za notranje zadeve je dovolilo ustanovitev „Slovenske sokolske zveze“ s sedežem v Ljubljani po pravilih, kakor jih je predložilo telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani.

Ljubljanski „Sokol“ priredi svoj velik društveni izlet dne 6. avgusta t. l. na Jesenice. Na ta izlet vabi vsa bližnja sokolska društva, da se ga udeleže korporativno. Kolikor je doslej obljubljen, pridejo „Sokoli“ iz Tržiča, Kranja, Šiške, Kamnika in Idrije. Skupna telovadba vseh teh združenih „Sokolov“ utegne biti nekaj izredno lepega. A še zanimivejše bode gledati razvoj in rast jeseniškega „Sokola“ po prvem letu njegovega obstanka. Upamo, da se „Sokolom“ pridruži mnogo drugega narodnega občinstva od Ljubljane gori do Jesenic.

Čast znajo krasti naši farovski gospodje. Z velikim veseljem so raztrobili v svet, da se mora gosp. Fabinc in tovariši zagovarjati pred sodnijo radi prepovedane igre in drugih delikatnih stvari. Obsojen ni bil nihče, dasi je hotel znani vohun Peter Rozman s svojo ovadbo to doseči, pa se je pošteno usekal, ker se ni prav dobro prepričal o resničnosti obdolžitve. Radovedni smo, če bo „Slovenec“ izid obravnave tudi tako hitro priobčil, kakor je hitel dostojnim ljudem čast krasti.

Binderjevo pismo ukradeno. To je najnovejša raca „Slovenčevega“ poročevalca. Pismo, ki ga je pisal znani vsenemški agitator Binder inženjerju Maksu je bilo najdeno na neki veselici, kakor so Nemci sami pripoznali v „Grazer Tagblattu“. Maks se ga je najbrže po zgledu kranjskih kaplanov pošteno nasrkal in je v „ročcah“ pismo izgubil. To je resnica, „Slovenec“ pa laže, da je bilo ukradeno. Ti ljudje pač res od same laži žive.

Sodoma in Gomora. „Slovenec“ se je že prav mnogokrat zgražal nad nenravnimi razmerami, ki vladajo na Hrušici, kjer živi skoraj polovica ljudi neporočenih v spolnem razmerju. Pregovor pravi: vsak pometaj pred svojim pragom! V našem župnišču pa je nastal v zadnjem času v organistovem stanovanju pravo prebežališče zaljubljenih jeseniških tercijsk. Ako greš okrog desete ure ponoči po Jesenicah, srečavajo človeka kar cele trope takih parčkov, ki so se vsuli iz župnišča. Kakor kake moderne amaconke ti korakajo s cigareto v ustih in s kakim klerikalnim junakom ob strani. Znano je tudi, da so začeli mladi fantje edino radi žensk tjakaj zahajati. Neki pismonoša Čop iz Hrušice, bivši najhujši nasprotnik duhovščine, in o katerem cela okolica ve, da ima razmerja z raznimi zakonskimi ženami po Bledu in Hrušici, je sedaj stalen gost našega župnišča, zvest pristaš „ajmohta“, a vsako noč ga lahko vidiš, kako se potuhnjeno opleta med krilih „pobožnih“ marijinih devic. Potem pa še pravijo, da vera peša. Kdo je temu kriv??

Komisija radi nemške šole na Savi se je vršila v pondeljek 10. t. m. Navzoč je bil tudi okrajni glavar in radovljiški zdravnik gosp. Jelovšek. Delo bo prevzela kranjska stavbinska družba. Zidalo se bo na parceli št. 278/2, in sicer 8 m od državne ceste.

Letos in lani. Marsikdo se še spominja, kako je „Slovenec“ pred enim letom napadal tovarniškega uradnika Pongraca; reči smemo, da ga je res obral do kosti. Istotako je Pongrac najsrdečje napadal po listih Zabukovca in Zabreta ter spraval na dan najdelikatnejše stvari o naši farovski gospódi. Kdo se ne spominja na zanimivosti, ki so se vršile za Hrovatovo barako!? In letos? Nekdanji najhujši sovražniki so zdaj najboljši politični prijatelji. Pongrac je moral tako storiti, kdo pa je silil k tej nemškutarski zvezi Zabukovca!? Pričakujemo odgovora.

Nič ni tako skrito . . . Tovarniški delavec Zupančiču iz Gorij pri Bledu je bil te dni na Jesenicah aretiran, ker je sumljiv umora, ki se je zgodil pred 14. leti v Gorjah. Izginil je bil takrat otrok, nikjer ga ni bilo. Iskali so ga povsod, iskala ga je cela župnija, zastonj. Nobenega sledu o njem. Po 14 letih pa je prišla grozna hudobija na dan na — čudovit način. Mačka je spala v peči, gospodinja zakuri, mačka se vžge, prestrašena beži in zažge hišo, hiša pogori. Na pogorišču se igra otrok, brska, pa najde staro dvajsetico. Vesel teče k materi ter ji pokaže denar, ki ga je izkopal. Mati pravi: „Kopljimo naprej, morda je še več denarja zakopanega.“ Pa je kopala in izkopala — človeško okostje otroka, ki so ga pogrešili pred 14 leti. Prijeli so tedanjega lastnika hiše, sedaj tovarniškega delavca.

Lažniva cunja „Slovenec“ pravi, da je bilo Binderjevo pismo ukradeno. Oni, ki to trdi, je bil najbrže sam tat, ker hoče to tako dobro vedeti.

Kat. delavsko izobraževalno društvo na Savi mora imeti kaj čudna izobraževalna sredstva. Pri neki obravnavi v Kranjski gori je vprašal sodnik znanega klerikalnega pobiča Lukiča, kdaj je rojen. Fant je že čez dvajset let star, a ni vedel svoje starosti, niti svojega rojstnega meseca. Kapelanu Zabretu svetujemo, da naj vzame Lukiča v primeren pouk, da mu ne bo delal po svetu sramote.

Nace Koritnik jeseniški občinski stražnik je postal, kakor smo zvedeli iz zanesljivega vira, špijon nemške stranke. Okrog se hvali, da mu bo tovarna preskrbela dobro službo, sicer pa da itak pride občina v nemške roke. Mi še enkrat z vso odločnostjo vprašamo, koliko časa še misli imeti občinski odbor tega človeka v službi. Ali se bodo gospodje odborniki res pustili od Koritnika zasmehovati?

Križem sveta.

Punti v Rusiji. V Varšavi se je vršilo mnogo nemirov. Vojaštvo je moralo rabiti orožje. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih. — Na oklopnici «Potemkin» so se uprli mornarji. Prišli so z rdečo zastavo pred Odeso, na južni obali Rusije ležeče trgovsko mesto. Na ladji so bili poklani vsi častniki ladje ter vrženi v morje, le one so pustili, kateri so se izkazali sporazumnim z mornarji. Proti večeru se je začela bitka po ulicah. Brzojavke poročajo, da so v luki pred Odeso grozna opustošenja. Štiri ruske ladje so zgorele. Več poslopij v mestu so vstasi zažgali. Pisarne, skladišča blaga in druge stavbe so vse požgane, oropane ter popolnoma uničene. Za več milijonov rubljev blaga je druhal odnesla.

Kolodvore je zasedlo vojaštvo, ker uporniki groze, da jih bodo z dinamitom razstrelili v zrak. Iz Sebastopola so odplule v Odeso štiri oklopnice, ena križarka in več torpedovk, da vjamejo «Potemkina» in uporne mornarje. Admiral pa ni hotel s silo kaznovati upornikov; zato ni hotel streljati na «Potemkina», ampak se je vrnil v Sebastopol. Pri tem pa se mu je uprla celo ena štirih ladij ter prestopila k ustašem, namreč oklopnica «Pobijedonoscev». Mornarji so častnike poprej deloma pomorili, deloma povezali, in je poveljstvo na ladji prevzel eden mornarjev. «Potemkin» je odplul na rumunsko obalo, pred pomorsko mesto Konstanzo, kjer se je usidral. S seboj ima eno torpedovko. — V Libavi je bila velika zarota mornarjev, katero so zdaj zadušili. Vstaski mornarji so poškodovali vojašnice ter pretepli častnike. Uradno poročajo iz Libave, da so se uprli vsi libavski mornarji. V boju je padlo 325 oseb.

Nova vrsta papirja. V trgovino je prišla nova vrsta papirja, o katerem pravijo, da je jako dober. Ta papir napravljajo iz perja krompirja, ki je jako prikladno za tvorjenje papirja. Ta industrija se je že razširila po Holandiji, kjer je mnogo tvornic papirja.

Boj cigaretam. Dve državi v severni Ameriki, Indijana in Visconsin, sta sprejeli pred kratkim zakon, ki preli z globo in zaporom trgovini cigaret, globa je določena na 25—2500 frankov, zapor na 6 mesecev. Sedaj se bavijo s takim načrtom zakona tudi v Illinovs, Michigan in Minesote.

Teža vladarskih kron. Izmed vseh evropskih kron je najlažja krona, ki je napravljena za vsakokratno angleško kraljico. Težka je samo poldrugi funt, a je vredna šest in pol milijona kron. Dve drugi lahki kroni sta v vatikanski zakladnici. Eno izmed teh je cesar Napoleon poklonil papežu Piju VII., v njej je največji smaragd sveta. Ta krona je vredna kakih 9 milijonov. Druga krona je dar španske kraljice Izabele papežu Piju IX. ter je vredna nad štiri milijone. Vsaka teh kron tehta približno tri funte.

Domača knjižnica.

Izšel je prvi **Slovenski kažipot** za kolesarje in pešce. Izdal in založil V. K. Nučič, prvo kranjsko reklamno podjetje v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6. Cena K 2.—, po pošti proti povzetju K 2:20.

Lepo veliko

stanovanje

v I. nadstropju v restavraciji na Jesenicah se odda s 1. avgustom t. l.

42—1

Več pove A. Emil Guštin.

Franc Stibilj

trgovec z vinom
na Jesenicah št. 92
vipavskega vina

41—2

M. Vidic

izdelovalec sodavice, malinovega
soka in pokalic (kraherl)

v Lescah na Gorenjskem

priporoča svoje izdelke.

29—12

Postrežba točna. Cene nizke.

HOTEL „ILIRIJA“

16—27

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

Mavricij Smolej

urar na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih ur

kakor žepnih, stenskih ur in budilk, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do navadne.

Sprejme tudi popravila, katera izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah.

6—30

Ako hočete

dobro idočo uro poceni
kupiti, zahtevajte cenik

31-10

tvrdke H. Suttner, urar v Kranju.

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših izkušnjah higenije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevnu ter gospe Jerici Morič.

Izdovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špi-
talske ulice 7. 3-29

Pivovarna
G. Auer-jevih dedičev
v Ljubljani

Wolfove ulice št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje
izborno **marčno in na bavarski način varjeno pivo.**

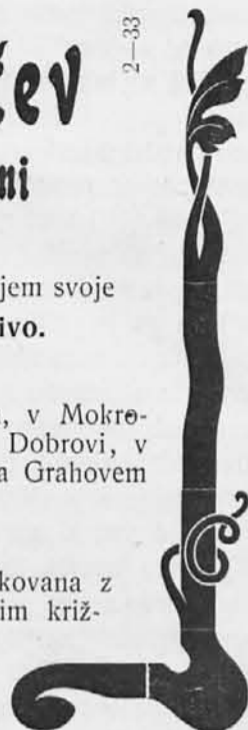
Pivo se oddaja v sodcih in zabojih.

Zaloge: v Kranju, Idriji, Dobrépoljah, na Robu, v Mokre-
nogu, Metliki, Vačah, Polhovem gradcu, na Igu, na Dobrovi, v
Št. Vidu na Dolenjskem, v Mirni, v Podbrdu in na Grahovem
(Goriško) in v Podgradu (Istra).

Ustanovljena leta 1854.

Tvrdka je bila v letu 1904 v Parizu in v Londonu odlikovana z
najvišjim odlikovanjem, namreč z „grand prix“, častnim križ-
cem in zlato kolajno.

2-33

Poštne hranilnice
račun št. 867.569.

Tiskarna in založništvo

Poštne hranilnice
račun št. 867.569.

Jv. Pr. Lampret v Kranju

Uredništvo in upravništvo
„Gorenjca“

Uredništvo in upravništvo
„Jeseniške Straže“

Tiskovine za gg. trgovce in
obrtnike, slavna društva,
hranilnice in posojilnice.

Vizitnice, kuverte, pisma, račune,
okrožnice, vabila, dopisnice, osmr-
nice, tabele, lepaki, brošure, knjige
i. t. d. i. t. d.

Razglednice v več barvah.

Izvršuje

**Vsakovrstna tiskarska
dela**

v vsakem obsegu po količor
možno najnižjih cenah.

Zaloga:

Šolske tiskovine.

Ilustrirani

„Vodnik po Gorenjskem“.

„Osebna dohodnina“

Uredil Valentin Žun,
c. kr. davčni nadzornik.

Čišna in ukusna izvršitev. — Hitra in točna postrežba. — Na željo se pošlje tudi proračun troškov.